

JIŘÍ WILSON NĚMEC

KTERAK SI DOPŘÁT MALOU RADOST

...A DALŠÍ POVÍDKY

KTERAK SI DOPŘÁT MALOU RADOST

…a další povídky

JIŘÍ WILSON NĚMEC

MOTTO

Věřte nevěřte je mysteriózní seriál, který v letech 1997–2002 produkovala americká TV stanice Fox. Divákům bylo předloženo vždy několik příběhů, z nichž jen některé stojí na reálném základě. Zbylé jsou čirou fikcí autorů. Na konci pořadu se diváci dozvěděli, které z nich to byly.

Čtenáři většiny těchto povídek stojí rovněž před dilematem–věřit–nevěřit. Na rozdíl od seriálu jim na konci nikdo pravdu nevyjeví. Tu zná jen autor.

Jiří Wilson Němec

I. TOHLE SE STALO, NEBO NESTALO…

ITALIÁNO S HOŘČICÍ

Docela slušně jsem se ubytoval v penzionu a vyrazil na obhlídku okolí oživit paměť. Věnec domů obklopujících střed obce se hned za první zatáčkou bortil na osamělá stavení a jedna z cest směřovala dolů k řece. Zamířil jsem k ní. Po chvíli jsem zahlédl dům, který jsem si nepamatoval. Obchod smíšeným zbožím. V nájmu v ní hospodařila paní Jana Chytrá. To jsem četl na ceduli venku. „Tak Chytrá," říkal jsem si, bral košík a vplul mezi regály nevelké samoobsluhy.

„Ahoj, čím posloužím?"

Vzhlédl jsem od regálu s konzervami. Na půl metru ode mně stál hromotluk. Dva metry, sto dvacet kilo, vousy po hruď, vlasy kopírovaly neučesaného Krakonoše. Až jsem se lekl. Jeho i tykání.

„Ahoj. Chci něco na jídlo, na večeři. Rohlíky, něco na ně a pivo, nebo dvě."

„Nou problém," říkala hora. „Až budeš chtít platit, houkni. Jestli chceš salám, ten ti nakrájím, navážím, zabalím. Až u pultu."

Osaměl jsem mezi zbožím. Chlápek zmizel kdesi vzadu. Bylo po tři čtvrtě na pět. V pět prodejna podle cedule zavírala.

Do košíku jsem nakladl, co jsem potřeboval, a přesunul se k pultu. Z místnosti pro personál nebo skladu, spíše vše v jednom, se ozývala kytara a něžný dívčí hlas.

„Dneska už mně fóry ňák nejdou přes pysky…" nějak ten hlásek k drsňácké Rywolovce, Bedna od whisky, nešel. Ani akordy nebyly přehmatávány plynule, přesto jako celek to znělo mile. Stačilo zavřít

oči a byl jsem u táboráku. Polohlasně jsem si Bednu broukal spolu s uskladněným hlasem.

„Všechno?“ vytrhl mě ze snění Krakonošův chraplák.

„Jo. Ještě ten salám, asi turisťák. Tak dvacet deka, klidně v celku.“ Kytara stále zněla. Takže hraje ona.

„Pěkně zpívá,“ chválil jsem tajemnou zpěvačku.

„A nejen to. Šak jestli chceš, pojď. Můžeš si zahudlat s náma. Stejně zavírám.“ Na kytaru sem tam brnkám, cítil jsem touhu posedět a zazpívat si. Ten hromotluk je asi docela fajn chlap, říkal jsem si.

„Tak jo. A pivo bych si mohl otevřít? Mám žízeň, že bych se o ni mohl opřít.“

„Jasně. Kozla? Tak běž, já to přinesu. Jo počkej, ještě ten nákup. To máme…“ Pokladna zarachotila, zaplatil jsem a váhavě šel kolem pultu s uzeninou za hlasem.

No páni. Taková pěkná holka. Blondýnka s pomněnkovýma očima a ten úsměv… Do té bych se uměl hned zamilovat, šlo mi myslí.

„Ahoj,“ nabídl jsem svou ruku k pozdravu. „Mě sem pozval…“

„Caryn? Ahoj. Zuzana. Klidně mně říkej Zuzi.“

„On je, myslím Caryn, tady vedoucím?“

„Ne, to ne. Tady šéfuje jeho družka, Jana Chytrá. On je bez práce a jí tady vypomáhá. A jmenuje se Cyril. Caryn je přezdívka.“

„Aha. A ona je kde?“

„Co já vím? Asi s děckem doma. Ona je tu dopoledne, to je ta její malá ve školce, a on prodává odpoledne.“

„To dítě je jejich? Myslím Caryna?“ překvapoval jsem sám sebe, jak jsem zvědavý. Někde vzadu v mysli už jsem kul plán, že když Caryn má družku, tak Zuzi je volná.

„Asi jo, já nevím. Proč tě to zajímá?“ zajímala se Zuzana.

„Jen tak. Pěkně hraješ. A zpíváš.“

„Jo?“

„Jo. Zahraj něco.“

A co? Co znáš?“

„To je jedno. Něco dej, třeba se chytnu,“ sliboval jsem.

„Když měsíc rozlije, světlo své po kraji…“ spustila Zuzi a já se hned přidal. Do toho do skladu vstoupil Caryn a s jeho dunivým hlasem písnička zhrubla. To nic neměnilo na faktu, že vládla uvolněná pohodová nálada živená pivem a písněmi. Po pár evergreenech jsem sám vzal kytaru do dlaní.

Během hraní mě začalo být jasnější, proč tam Zuzana vlastně je. Caryn seděl vedle ní. Měl poměrně neposedné ruce spočívající hned tu a hned onde na Zuzanině těle. Do toho pár pusinek a věděl jsem, že nejen že mám utrum, ale šéfka Jana by se asi hodně divila.

Večírek v samoobsluze mohl pomalu skončit, bylo devět pryč a já už se zvedal, když na zamčené dveře prodejny někdo divoce zabušil.

„Ty hajzle, otevři. Já vím, že jsi tam, že tam máš tu couru. Slyšíš?! Hned otevři,“ a další rány.

Kytara v klíně mi umlkla. Caryn se vymrštil jako ocelová pružina.

„Někam zalez!“ přikázal Zuzce, „A ty pojď se mnou,“ velel mně a startoval do prodejny.

„Otevři!“

„Nemůžu, někam mi zapadly klíče!“ lhal Caryn.

„Máš ji tam, že?“

„Mám tady jenom kámoše,“ Caryn se na mě otočil, „kámoše z vojny. Pijeme pivo a hrajeme na kytaru. O co ti jde?“

„Já vím, že ta coura tam je.“

„Tak hele,“ Caryn zuřil, vztekle křičel, „to není žádná coura za prvé a za druhé, ona tu je s mým kámošem.“

„Otevři. Já vím, že klíče máš. Otevři!“ Bušení, lomcování klikou, kopy do drátěného skla.

„Já tě zabiju, ty svině,“ ryčel Caryn, odemkl a vtáhl svou družku Janu dovnitř.

Intuitivně jsem se skrčil. Jana se Carynovi vysmekla a běžela ke skladu. Caryn byl rychlejší. Zachytil ji a odhodil směrem k regálům. Jana v pádu hrábla za sebe, jako granát vymrštila čtvrtkilové balení hořčice ve skle po druhovi. Uhnul. Sklenice se tříštila o kovovou hranu a začínala ochucovat nebalené koblihy. Sklenic z hořčicí bylo v regále víc jak jiného zboží, ovšem jen do té chvíle. Paní Chytrá chytře brala jednu sklenici za druhou a metala je po Carynovi. Ten úspěšně uhýbal, ale pak jej jedna čtvrtkilovka, odrazem od čehosi otevřená za letu, vzala přes ucho. Dlouhé vlasy prudký náraz mírně brzdily, ale spoušti na vizáži Krakonošově nezabránily. Právě naopak. Caryn uskočil k pultu s uzeninou. Věděl, co chce vzít do ruky.

„Do boha! Tak to bude průser, to už jde hodně do tuhého,“ klepal jsem se hrůzou přikrčený za přepravkami s pivem, „oni se tu snad zabijí!“

Caryn hmátl mezi kilová závaží od decimálky. To je, panečku, jiný kalibr! Závaží Janu nezasáhlo, ale spoušť v prodejně začínala nabývat poněkud dramatických rozměrů. Co jim přišlo do rukou, to létalo, co se mohlo roztříštit, to se také tříštilo. Po chvíli byly na všem hustě kanoucí stopy hořčice plnotučné i kremžské, kečup dokresloval novou výzdobu. S třeskem se rozletěly dvě pětilitrové sklenice s okurkami a do kaluže se tiše sypala strouhanka, mouka, tekl rum. Do všech světových stran se kutálel maďarský guláš, májka, asi sto jiných konserv. Vzduchem létalo zboží a sprostá slova.

„Teď, teď bych měl, jako správný hrdina, zasáhnout. Vletět mezi ně a rázně učinit tomu ničení přítrž," říkal jsem si vyděšeně. Místo toho jsem se však ustrašeně pomalu přesouval ke skladu. Konečně jsem byl tam. Popadl jsem za ruku ještě vyděšenější Zuzku a běžel s ní ven. Za námi zůstala kytara, můj nákup a bojiště, které už jen vzdáleně připomínalo prodejnu potravin. Caryn a Jana se zatím plně věnovali vzájemnému boji. Caryn právě Janu vláčel za vlasy a začal ji zezadu škrtit. Jana nebyla žádný diblík. Ani výškou, ani šířkou. A byla hbitá, nebo uměla judo, už byla zase volná a útočila. Bylo zřejmé, že po kečupu poteče i krev.

Zuzana hned na návsi kamsi zmizela.

Já, udýchaný a rozrušený jako ještě nikdy, jsem rozrazil dveře Marušky.

„Telefon! Máte tu, prosím, telefon? Musím volat pro policii. Tam dojde k vraždě!" vykřikl jsem na paní domácí.

„Proboha, jak to vypadáte?!“ Paní, asi Maruška, na mě hleděla s odporem. Až teď jsem si všiml, že jsem, také celý od hořčice a z vlasů mi kape mírně pálivý kečup mezi oči.

„Tomu byste nevěřila, řekl jsem.“

Paní vytočila bleskem policii a podala mi sluchátko. Zhluboka jsem se nadechl, vydechl a poté se pokusil vypovědět, čeho jsem byl právě svědkem, a že když nepřijedou hned, lze očekávat mrtvolu až dvě. A že na ně před Maruškou počkám.

Sedl jsem si na schod a čekal. Po tři čtvrtě hodině čekání na Pomáhat a chránit jsem to vzdal. Šel se okoupat, převléct a s divokými sny asi o půl druhé v noci usnul. Zdálo se mi o mé zbabělosti.

Po snídani jsem se opatrně vydal zpět na včerejší místo činu.

Překvapilo mě, že jsem po cestě potkal dva domorodce, kráčející evidentně s čerstvým nákupem do vsi. U obchodu jsem opatrně nahlédl dovnitř skrz skleněnou výlohu. Byl div, že byla celá. Výjev uvnitř mě téměř paralyzoval.

Vše bylo uklizeno, regály v zákrytu, plné zboží. Uvítala mě usměvavá paní Jana.

„Dobré ráno, pane. Co vám můžu nabídnout?“

Rozhlédl jsem se. Hořčice stála na svém místě, zřejmě jí měli ve skladě vagón.

„Tady včera… vy a Caryn, to to…,“ bezradně jsem máchal rukama, „neublížil vám?“

„Caryn? Ale kdepak. On je sluníčko. Rošťák. Vždyť to nic nebylo. Jo máte tady svůj včerejší nákup. Dala jsem vám salám do ledničky a rohlíky vyměnila za čerstvý.“

„Děkuji. A to jste jak stihli, uklidit tady?“

„Jak říkám, to nic nebylo.“

„Žádná hořčice, žádný kečup? A co policie?“

„Prosím vás? A kde jste na tom byl?“ smála se zářivě paní Chytrá, ale moncla pod levým okem zamaskovat nedokázala. A krvavou rýhu na paži taky ne.

Vzal jsem si igelitku s nákupem, přikoupil noviny, zmateně odcházel, a šlápl při tom do zapomenutého hořčičného flákance. Tak přece…

Tohle není konec. Tragické finále, na jehož konci bude mrtvola, sem dříve nebo později rozhodně přijde.

VRÁTNÁ

Je fajn, když je do čeho píchnout. Není tak dávno doba, kdy Roman čekal na telefon nebo „mejl“ se zakázkou jako na spásu. Dva měsíce bez práce, a tudíž bez jím vydaných faktur a tudíž bez peněz, které by na vyhublý účet přišly, byly nekonečné. Účet hubl nemilosrdným tempem, které diktují složenky, cizí faktury a různé pravidelné platby.

Naštěstí pro Romana se situace zlepšila a zakázky jsou. Právě teď jede do železáren až za Ostravu. Hodlá izolovat asi padesátimetrové potrubí v pětimetrové výšce. Žádná příjemná práce. Je prosinec, končí předvánoční týden, roury jsou venku. Od Islandu fučí jako blázen, teplota olizuje nulu zespoda, co chvíli padá namrzající déšť. K ideálním podmínkám daleko. Ale práce je práce, a když je slušně zaplacená, je rád, že je.

Železárny jsou moloch. Rozlohou větší než samotné město. Město ve městě. Devět dopoledne. Přijíždějí na vrátnici se spuštěnými závorami. Roman vystupuje z auta a jde ohlásit sebe a dva kolegy, se kterými se o zakázku dělí.

„Dobrý den. Jsme izolatéři a jedem na montáž. Budeme tu izolovat potrubí.“

„Kdo si vas objednal?“ vrátná se tváří přísně. Kontroluje všechno, co si trojice izolatérů s sebou veze. Osobní doklady, izolační vatu, plechy, dráty, kleště, nůžky na kov, kladiva, aku vrtačky, krabice se samořeznými vruty, zkrátka všechno, svačiny nevyjímaje. Ještě kamsi

telefonuje, a znovu kontroluje jejich totožnost, jako by přijížděli odněkud z Blízkého východu a měli teror v očích. Konečně – po deseti minutách vpouští izolatéry do areálu.

Roman, na kterého je zakázková smlouva psaná, odmítá být ve výšce byť jen o minutu déle, než je k práci potřeba. Všichni by rádi ještě za světla byli pryč. Už se těší na horký punč, na teplo a vůni vánočního cukroví. Romana nikdy nepřešlo každoroční předvánoční těšení domů. Rohlíčková vanilková vůně patří k rituálu, který se řadí k věcem, které mu zpříjemňují těšení se na Vánoce i proto, že tou vanilkou voní cukroví i usměvavá manželka.

Konečně mají dnešní nelehkou a chvílemi i nebezpečnou práci za sebou. Automaticky po sobě ještě rychle uklidit a fofrem domů. Přichází chlápek, kterému mají práci předat. Vylezl na potrubní most a vzápětí shledává, že vše je v pořádku, přesně tak, jak bylo zakázkou dohodnuto. Roman mu dole strká papír, aby podepsal převzetí díla. Chlap se těsně před podpisem rozhlíží po okolí.

„Kurňa, chlapi, to musite ještě uklidit, ten bordel. Až pak vám to podepišu," zapichuje prst do hromady odpadků, evidentně zbytků po jiných řemeslnících. Izolatéři jsou poslední, z montérů na výstavbě této části potrubního mostu. Nechtějí se hádat. Budou Vánoce, tak proč si ten předvánoční čas kazit osočováním kdo za co může, kdo co má udělat, za sebe či bůhví za koho. Uklízí, ač se jim to nelíbí. Už chtějí fakt vypadnout. Na place sesbírali různé zbytky plechových odřezků a jiných kousků kovového, papírového a dřevěného odpadu. Dohromady tak dvacet kilo. Odpad přidali k tomu svému do většího pytle. Šéf se znovu objevil, očima beze slova přejel plac, podepsal

předávací protokol a zmizel. I naše trojice z místa činu mizí. Nikde nevidí kontejner či jiný skládkový prostor pro odpad, proto vezou pytel s sebou s tím, že jej do odpadů vytřídí až jinde.

Už je pozdě. Později, než původně chtěli, aby bylo. Přijíždí k vrátnici. Trůní tam tatáž nepříjemná vrátná. Opět důkladně kontroluje auto. Porovnává záznam na listinném formuláři se skutečným stavem. Vše souhlasí až na ten pytel se smetím. Takový pytel však vrátná v záznamu přivezených věcí nemá. Proto odmítá pustit vozidlo z podniku ven. Roman se snaží sehnat toho vedoucího, který práci přebíral. Onen vedoucí se však už odstřihl od spojení se svou fabrikou a odešel za předvánočními nákupy, nebo sedí v šenku a chlemstá pivo, nebo…, ale to je vlastně jedno, kde je. Podstatné je, že tady už není a telefon nebere. Minuty ubíhaly o překot. Nechat pytel na vrátnici, prý vyloučeno.

„Vrátnice není žaden smeťak," sladce jim ježibaba v uniformě sdělila s tím, že kde je řádné uložiště odpadů neví, to není její věc. Po pár marných telefonních pokusech zjistili, že jim nikdo nedá potvrzení o tom, že pytel s odpadky není žádný lup. Před sebou sto dvacet kilometrů zpět do Olomouce, už je dávno tma, s punčem u stánku se můžou rozloučit.

„Dám si doma čaj s rumem," brblá Roman.

Situaci nakonec řeší i na nátlak kolegů zlobně a radikálně. Vrací se zpět k místu montáže a pytel s odpadem vyhazují ven. O nic nepřichází. Jen o problém. Měli jsme to udělat hned, myslí si. A znovu na vrátnici. Vrátná opět provádí důkladnou kontrolu. Už potřetí chce

vidět i jejich nářadí. V dokladech má, že, mimo jiné, přivezli i tři aku vrtačky.

„Pane, řeknite mně čisla tych vrtaček."

„Jaká čísla?" ptá se Roman nechápavě.

„Tuž, evidenčni čisla. Bo každa mašina musí mit čislo. Kvuli evidenci. Tak ja chcu vědět jejich čisla. Tak dělejte, ať tu nejsme do Ježiška." Vypadá to, že baba si na nich léčí nějaký svůj obří mindrák. Třeba její chlap chlastá, nebo jí …, nebo, co je jim „do řiti" do toho? Už jsou vzteky bez sebe.

„Já, paní, žádná evidenční čísla na vrtačkách ani na jiném nářadí nemám. A mojí chlapi taky ne. My to na nic nepotřebujeme. Jsme samostatní soukromníci, izolatéři. Nikdo z nás si nedává evidenční čísla na cokoliv. Když jsme sem přijeli, měli jsme tři aku vrtačky. Každý svoji. Máte to v těch papírech, co jste sama vyplňovala. A jak vidíte, odjíždíme zase s třema aku vrtačkama. Co je na tom, sakra, k nepochopení?"

„Ja vás bez tych čisel nepustim,bo ja to mam v předpisech, ja se nenecham tahat do žádných pruseru. Když tu sem ja, nekrade se, vite?"

„Chcete říct, že my snad kradem? Do boha, tak zavolejte šéfovi, nebo, co já vím komu, ať se to vyjasní. My potřebujeme jet!"

Vrátná skutečně kamsi volá, je vidět, že to zkouší na více čísel. Je jasné, že z těch důležitých tu už nikdo v pátek před šestou večer není a nebude.

Uběhly další dlouhé minuty. Roman plus dva jsou v železárnách jako ve vězení. Baba je nekompromisní. Jenže končí jí směna. Předává

směnu nočnímu vrátnému. Cosi mu složitě vysvětluje, rezolutně máchá rukama, zdá se, že se snad i hádají. Po další chvíli, už v civilu vychází před zavřenou bránu.

„Tak sme to vymysleli, chlapi. V zaznamu stoji, že mate na další robotu nastupit hned po Novem roku. Je tak?“

To Roman musí potvrdit. Skutečně mají, sice jinde, ale v téže fabrice další izolatérskou zakázku.

„Já vam napišu potvrzeni, vy si ty svoje bedny s nařadim nechate tady v uschově. Šak přes svatky nebudete nikde robit? A jak se tu objevite, my vam nařadi vydame a ten problém, co tady mate, ten pořeši někdo jiny. Souhlasite?“

Do hajzlu s babou pitomou, myslí si Roman, když mlčky přebírá glejt, že tři bedny s izolatérským nářadím nechají v úschově železáren. Odnáší nářadí do jakéhosi kamrlíku a vidí vrátnou, jak sedá do auta zaparkovaného před bránou a to vzápětí mizí pryč.

Nový vrátný žádný problém neshledává, přeje na oplátku pěkné vánoční svátky a okamžitě otevírá závoru. Konečně!

Nadávky, smíšené s úlevou, že mají tohle fakt pitomé odpoledne za sebou, s ubíhajícími kilometry ubývají na síle. Roman se raději soustředí na jízdu. Namrzající srážky už dávno udělaly ze silnice sklínku, a tak jede opatrně. I vozidla v protisměru se sunou krokem.

Proto mu nečiní potíž zastavit. Sám by si toho ani nevšimnul, ale kolega vedle naléhavě haleká: „Bouračka! Ty, vole, tady je převrácené auto. To muselo být teď, eště se mu točí kola!“

Vybíhají. Je hned jasné, kdo ve škarpě skončil. Poznávají typ i barvu vozu. Naříkající posádka je až moc známá. Na tuhle babu

chtěli všichni co nejdřív zapomenout. Sakra! „Pavle, volej záchranku a policajty, rychle!“ velí Roman a s Tomem zjišťuje, zda můžou vrátné nějak pomoct, jestli to není práce spíše pro hasiče. Je to spíše pro hasiče.

„Tak co? Dovolal ses? Už jedou?“ křičí vzrušeně Roman.

„Jo! Ale asi tu nebudou tak hned. Sami mají co dělat, všude je kluzko, havárek jak nasraných, tak nevím,“ říká Pavel.

Auto vylítlo přes pangejt a rovnou do stromu. Dveře řidiče jsou pokřivené, nejdou otevřít, teče benzín, z motoru se kouří.

„Tak ju vytáhneme sami,“ navrhuje Tom.

„To nesmíme, co když má něco s páteří. Musíme počkat na záchranku a na hasiče,“ namítá Roman.

„Ale co když to bouchne a začne hořet? To je pak s ní ámen, páteř nepáteř,“ kontruje Pavel.

Všichni se pokoušejí pohnout zaklíněnými zkřivenými dveřmi. Nejde to.

„Běž do auta pro nářadí, vem vrtačku a ty dlouhé kleště na plech,“ přikazuje Pavlovi Roman.

„Ty, vole, my přece žádné nářadí nemáme! Ta baba nám ho zabavila…“ teď jim všem hrůznost situace došla.

Romana napadlo, že jestli jsou tohle nějaké rychlé Boží mlýny, tak jsou drsnější, než by si býval přál ještě před pár minutami.

Vrátná, ani neví, jak se ta žena jmenuje, je při vědomí. Cosi mumlá, není jí rozumět, bolestivě naříká a prosí o pomoc. Chlapi ještě chvíli marně bojují s nedobytným vozem, pak uskakují, auto začíná

hořet. Roman pádí pro hasicí přístroj, který s sebou v autě vozí, a z dálky se pomalu přibližuje zvuk sirén…

VÁNOČNÍ PES

„Jak vám říkám, své dceři nejlépe pomůžete pořízením nějakého vhodného zvířete. Křeček, kočka, vůbec nejlepší by byl asi pes. Ten je rozhodně víc kontaktní a myslím, že potíže, kvůli kterým má vaše dcerka trable s učením ve škole, by třeba mohl ten pes pomoct vyřešit. Za pokus to rozhodně stojí. Zkušenosti, které s tím mám, jsou rozhodně pozitivní. Záleží jen na vás, a navíc, měli byste možná vyřešený i letošní vánoční dárek," uzavřela svůj návrh psycholožka.

Už cestou domů jsme se rozhodli. Pořídíme psa. Manželka společný rozhovor u psycholožky zřejmě absolvovala podruhé, jelikož je připravená a už ví, kde se potřebný pes nalézá.

„Paní Nečesaná, víš ta, co se mnou dělá, tak ta zrovna včera přišla s nabídkou."

„Prodává nějakou starou fenu nad hrobem, ne?" ironicky podotýkám.

„No, štěně to zrovna není, ale dva roky, to je pořád mladý pes, nebo ne?" manželka zkoumá terén. Mám pocit, že je s Nečesanou, nemytou (nemytá to my jen tak říkáme z legrace mezi sebou) už domluvená.

„A co je to vůbec za psa? Rozumíš, já, když už bych přistoupil na takové zvíře doma, tak ať je čistokrevné. Žádnou zablešenou směsku z ulice nechci," pravím rozhodně.

„Právě že čistokrevný je. Je to pes a má papíry."

„Jezevčík, nebo nějakej teriér, ne? Ten bude furt jenom štěkat. Budeme mít v paneláku dvojí peklo. Doma se psem a za dveřma se sousedama, to ti můžu garantovat už teď. Na to můžeš vzít jed," říkám.

„Pekinéz. Pekingský palácový psík. Víš, jak vypadá pekinéz, víš, že jo?"

„Taková malá chlupatá bestie – nebo se pletu?"

„Bestie, bestie… žádná bestie! Náhodou je to moc pěkný roztomilý pes. Je inteligentní, vypadá trošku jako lev, má sražený čumáček. Pekinéz je důstojný a ušlechtilý pes, abys věděl. Ten náš se jmenuje Ron."

„Počkej, jak náš? Copak ty jsi už na něho domluvená?" Mám pocit, že se hraje hra, ve které mám zdánlivě zadělávat na něco, co už je stejně upečeno.

„Ona Nečesaná bydlí ve dvoupokojáči s dcerou. Mají toho Rona a ta dcera, počkej, ona se jmenuje, jak se jenom jmenuje…, to je jedno, ale ona je těhotná – Olina, Olina se jmenuje, rozumíš, a ještě se kvůli tomu k nim bude stěhovat ten její druh, co s ním čeká dítě asi za měsíc, nebo tak nějak, já nevím přesně termín porodu, a v tom malém bytě oni prostě všichni být nemůžou, což je snad logické, že. Já si neumím představit v takových podmínkách být s malým děckem, všude chlupy ze psa, a tak oni že by teda jako toho psa darovali. Že jen do dobrých rukou. Mě zná, a tak ví, ke komu by pes přišel a oni nám ho teda, když budeme chtít, přivedou ukázat a když, tak zůstane rovnou u nás. A teď, když říkala psycholožka, že bychom psa měli

pořídit, tak se to tak sešlo, že oni dneska kolem páté s ním přijdou k nám."

Vůbec netuším, kdy se stihla má drahá během svého proslovu nadechnout, ale upečeno to je brilantně. Je fajn vědět, že naše rodina má dobré ruce. A taky vím, že bez ohledu na mě budeme chtít. Zvláště jakmile chlupatou bestii uvidí dcera. Ta by se muchlovala s každou čubičkou na ulici. Bude-li mít možnost, po příležitosti chňapne, i kdyby ten pes byl maskovaný krokodýl. Takže Ron. Jsem zvědavý, jak dlouho jim, myslím manželku a dceru, vydrží chodit psa ráno venčit, to jsem fakt zvědavý. Protože já jsem kladl jako svou jedinou podmínku, že ranní venčení nebude pouze na mně.

„Dobrý den! Ahoj Věruš, dobrý den, pane Háma – a, no né, tak tohle je určitě ta slečna, pro kterou Roneček je, že?" spustila hned ve dveřích paní Nečesaná. „Tohle je má dcera…"

„Olga Nečesaná, dobrý den," posmutněle pravila nevysoká blondýnka s břichem tak velikým, že jsem okamžitě pojal podezření, že přišla porodit k nám. Pocit byl v té chvíli tak intenzivní, že mě zároveň napadlo, zda teče teplá voda, protože ráno byla jen vlažná.

„A tady, tady je náš Ron. Ronečku?!!" Mezi dvěma sukněmi se do předsíně vkolébala chlupatá prskající koule.

„Rone, Rone, pojď, Rone," lákala má dcera nového kamaráda hned do dětského pokoje.

„Můžeš mu, Danuško, dát misku s vodou?" hlesla nastávající maminka. „Určitě má žízeň. A – Danuško!"

„Ano?!"

„Ron je od teď tvůj, tak na něho buď hodná. Moc ho nepřekrmuj a neboj se, nekouše."

Návštěva se přesunula do obýváku. Pozvání na kávu či čaj odmítla s tím, že nechtějí těžké loučení prodlužovat, a tak jen nezbytná suma pokynů, rad a zkušeností a honem, honem pryč, než si miláček Roneček všimne, že už tam nejsou.

Nevšiml si. Dokonce i teskné kňučení jej přešlo docela rychle. Není divu. U Nečesaných se mu nejspíš už delší dobu nikdo moc nevěnoval. Olina byla ráda, že vůbec žije, Ron byl, na rozdíl od dřívějška, na druhé koleji. Nejdřív časté nevolnosti a poté břicho zralé nejmíň na dvojčata. Vždyť se k Ronovi ani sehnout nemohla, už aby to bylo, už aby to bylo! Dana se Ronovi věnovala naplno. Zase někdo, kdo si s ním hraje, kdo na něj má čas. A pak šli ven a venku byli dlouho a Ronovi se novoty zamlouvaly. Večer chvíli tesknil, ale nový kamarád, vlastně kamarádka, se mu líbila a v sobotu odpoledne už byla ruka v rukávě, soudě podle vrtění ocasem spojeného s radostným skotačením kolem zdobení vánočního stromku. „Tož to šlo rychle," říkal jsem si, „teď jen jak dlouho takový stav vydrží."

V neděli jsme se chystali spáchat poobědovou siestu. Znáte to, blázinec, zítra je Štědrý den a přípravy gradují, ale teď alespoň chvilka zaslouženého klidu. V tu dobu nesnáším neohlášené návštěvy a vůbec vyrušování všeho druhu. Nečekané návštěvy nemám rád obecně, ale nedělní zvláště. Zvuk zvonku však byl neodbytný.

„Koho to sem čerti…" brblám. Čekali jsme kohokoliv, ale tuhle návštěvu fakt ne. Nečesaná, nemytá s Olinou v závěsu. Paní Nečesaná má v očích rozhodnost, Olina slzy. Ron vystartoval z děcáku a

navzdory svým krátkým nožkám se jako blesk objevil v předsíni a radostně poštěkával a vyskakoval na oboje nohy Nečesaných. Obě dámy se bez pozvání sunuly jako lavina do obýváku. Paní Nečesaná už si sedla, hned za ní i Olina s Ronovou tlamičkou v dlani. Oběma rukama na něj přes břicho nedosáhne. Nemusí nic říkat. Jobovka. S nimi „natuty" přišla jobovka.

„Věruško, to byly strašné dva dny. Neumíš si ani představit, co tady," hlavou kývla směrem k dceři, „Olinka musela protrpět. Ještě aby se to tak projevilo na miminku, ten stres."

„A co, přišly jste se teda na Rona podívat?"

„Ne, Věruško. My jsme si přišly pro něj."

„Mami! Já Rona nedám!" rozbrečela se ve dveřích Dana, která samozřejmě vše slyšela.

„Danuško, pochop, že Ron je náš!" promluvila Olina. „Já jsem celé dvě noci nespala a…"

„No. To můžu potvrdit! Strašné! Věřte, bylo to strašné. Být v bytě najednou bez Ronečka. Že, Ronečku, že ti bylo taky smutno?!" Ron zvedl hlavu a přesunul svůj sražený čumák do klína druhé paničky.

„Danuško, nám je to hrozně líto, ale budeš muset. My totiž bez našeho Rona neodejdeme. My bez něho nemůžeme žít. Myslely jsme, že můžeme, ale nemůžeme. A do toho ty Vánoce…" Olina mluví a slzy se jí kutálejí po tvářích. Můj pohled sklouzl k manželce, co ona na to. V jejích očích se však ze všeho jeví jen náhlá bezradnost, zaskočenost a ano, ano, teď už také slzy. Brečí rovněž paní Nečesaná. Čtyři brečící ženy, já a radostně slintající pes. Paráda!

„Tati, tak dělej něco. Já Rona nedám!“ Dana už skoro hystericky řve. Nevím, co bych tak mohl v tuhle chvíli udělat, a tak jsem zašel do skříně pro kapesníky. Ty teď jsou potřeba.

„Paní Nečesaná,“ povídá manželka, „ale to je hodně nefér, hlavně kvůli Daně. Vždyť jsem vám v práci vysvětlovala, jak jsme na tom, a tohle naše potíže jenom zhorší, to mně můžete věřit,“ lehce zvýšeným hlasem reaguje manželka.

„Já vím, Věruško, já vím. Nám je to fakt líto, ale přesto musíme trvat na svém. Ron je náš. Dobře, chtěli jsme jej dát kvůli miminku pryč, ale my to nakonec nějak zvládneme. Umíš si představit, co to dělá s Olinkou? Sežeňte si jiného psa. Prosím…“ A další porce slz.

„Jardo,“ manželka se otočila ke mně, „tak to budeš muset rozsoudit ty.“

No fajn. Tak ženské si všechno upekly předem, beze mě, vlastně jsem byl postavený před hotovou věc a teď, když se vše šmodrchá, já mám dělat arbitra. Stejně je věc jasná. Nečesané se bez psa nehnou. Nakonec by mohlo dojít i na potřebu teplé vody a čistá prostěradla. Kdyby tu byl s Nečesanými i nastávající tatínek, mohlo mezi námi dojít na čestný souboj včetně volby zbraně, ale není zde, tak co já teď s tím?

„Co mám na tohle říct? Danko,“ obracím se k plačící dceři, „Slibuju ti, že co nejdřív budeš mít doma nového pejska. Štěňátko. Hned po Vánocích, jo? To si budeš vychovávat sama. Určitě to bude tak lepší. Vidíš přece, že Ron je teď spíš u nich, než u tebe. No tak, buď rozumná,“ řekl jsem naivně, jako by ten pokyn mohl být hned vykonán a dodal jsem: „A teď mě omluvte, jdu se projít.“

Fakt jsem se sebral a zmizel z bytu, jen ať si to upečené neštěstí snědí kuchařky samy.

Když jsem se asi za hodinu vrátil domů, po Nečesaných a Ronovi už nebylo ani vidu ani slechu. Zmizelo vodítko, pelíšek, miska na vodu, zůstal jen dceřin pláč.

„Dano, já jsem ti slíbil štěně a tak to taky bude, že, Věruš?“ mluvím do slzavého ticha, které ještě neví, co já už tuším.

Už během courání sídlištěm jsem jakoby náhodou málem minul naši sídlištní restauraci. Panák by mi přišel vhod po tom extempore, přemluvil jsem se a vešel. Zlatá neděle se podepisuje na složení hostů. Nula žen. No, já to nevylepším, říkám si a sedám k prázdnému stolu. Ještě než se číšník ke mně přišoural, držím v ruce časopis, který mezi pivními tácky někdo zapomněl, nebo prostě po přečtení nechal. Titul: NÁŠ PES. Dívám se na stáří tisku. Vida, funglovka. Listuji a hlavou se mi prohánějí momenty čerstvě minulé, ale náhle jsem se na jedné stránce zasekl. Foto, chovná stanice, telefon, ihned k odběru. Chvatně dopíjím, platím a za pár minut už na papučích v teple obýváku za zavřenými dveřmi s tou stanicí mluvím. Stanice je paní a má docela milý hlas. A hlavně! Stanice je nedaleko. Ráno? Zítra na Štědrý den? S papírama? Za polovic, že má lehounký předkus? Ne, nechceme ji na výstavy, takže vada nevadí. Ale že i tak je to krasavice? Děkuji, přijedu.

A taky že byla. Krasavice, Kavalírka King Charles Španěl. Fenka s rodokmenem. Naše malá Bonie, náš nejhezčí vánoční dárek, který k nám doputoval přímo pod stromeček. Za tu šarádu Ti děkujeme, Ježíšku.

DOBRAČKA

Dana: Tak to tedy jsem. Dobračka. A za dobrotu, na žebrotu platí. Tedy u mě. Naopak rozhodně pro mě neplatí že, komu se nelení, tomu se zelení. Mně se nelení nikdy, ovšem o zelenění bych mohla mluvit leda tak, že se můžu jít pást. Dostala jsem padáka. Ne kopačky. Výpověď v zaměstnání. Prý už bych mohla vědět, jak se mám chovat. Zákazník, předpisy, hygiena, poctivý přístup. To vše na prvním místě. Tak jsem to zkusila. A teď letím. Ale pěkně popořádku:

„Slečno Dano, kam nesete ty odřezky?“ šéf se objevil ve dveřích docela nečekaně.

„Ven na rampu, pane vedoucí,“ říkám bez jakéhokoliv podezření, že bych mohla dělat něco špatného.

„To vy krmíte ty toulavé kočky?“ Do šéfova hlasu se vloudil nepříjemný tón. No ne, že by někdy byl příjemný, ale v tu chvíli byl nepříjemnější než jindy.

„Jenom Lorda. On má zchromlou packu a sám si nic neuloví. Tomu sem tam něco dám. Je to chudák.“

„Mě nějaká chromá kočka vůbec nezajímá. Tady nemají co dělat! Já myslím, že jsme to na poradě řekli dost jasně. Žádné kočky, žádné krmení. Vletí sem hygiena a budou lítat pokuty. A to si pište, že já, já je platit nebudu!“

Vrbata, tak se šéf jmenuje, kouřil už bůhví kolikátou cigaretu, vajgly odhazoval na beton rampy, jako by tohle nevadilo. Kočka mu vadí, ale že se to ve skladě hemží hlodavci, to mu, jak se zdá, nevadí.

„A to víte, že Lorda našel Víťa tady v popelnici? Měl svázané packy drátem. Živého ho někdo hodil do smetí. Málem umřel. To by přece nikdo neudělal, aby takovému zbědovanému zvířeti potom, co vytrpělo, nedal kus žvance."

„Podívejte, Dano, ještě jednou vás přistihnu, nebo se dozvím, že jste s tím nepřestala a máte na krku vytýkací dopis. Druhý už potom nečekejte. Poletíte. To si musíte rozmyslet, co je pro vás přednější, jestli krmit toulavé kočky, nebo mít práci."

Debil. Už jsem říkala, že by měli zavolat odchytovou službu, aby kočky odvezli někam do útulku. A taky, aby koupili nějaký deratizační prostředek na myši. Nic. To jsou asi zbytečné náklady. I Víťu, který maká v zelenině, jsem prosila, aby mě podpořil, ale zbytečně.

Měla jsem odpolední. Té flákoty, která už byla všechno, jenom ne čerstvá, jsem si všimla hned. Maso už bylo cítit. Hned jsem, asi dvoukilový kus kýty, kterou už dlouho nikdo nekoupil, zřejmě pro její závratnou cenu, z plochy pro oči zákazníků odstranila a odnesla do skladu na místo, kam odpisové maso máme dávat. Druhý den jsem tentýž kus masa uviděla opět za sklem. Pečlivě omytý octovou vodou, se kus tvářil, jako čerstvý. Šla jsem to hned nahlásit šéfové, ale ta mi s klidem řekla, že vystavené maso zůstane, kde je, protože prodat se musí. To si nemůžeme dovolit takové ztráty, říkala, a že to nemá ze své hlavy. Tak jsem alespoň zákazníkům koupi kýty rozmlouvala. Říkám to jenom proto, že budu kvůli tomu bez prémií.

A pak se ztratilo maso. Jiné maso. Měli jsme inventuru a chybí maso za pětadvacet tisíc. To je pálka. Asi čtvrt metráku. Není snadné

jen tak tolik masa odnosit. Nikdo nechtěl volat policii. Prý je to manko, za které můžeme my, prodavačky, a my manko také zaplatíme. Budou nám chybějící peníze za maso, které zmizelo, nikdo neví kam, strhávat z platu. Tisícovku měsíčně. To je pro každou z nás sedm měsíců. Už tak bereme jedenáct tisíc hrubého. Z čeho budu normálně žít, vůbec netuším. Tak jsem se ozvala. Řekla jsem po pravdě, že sklad s chladicím boxem není zamčený, že dovnitř může vejít kdokoliv z celého marketu. A z venku taky zásobovači všech oddělení. Chlaďáky nemají zámky. Krást maso může v době, kdy my tam nejsme, skoro kdokoliv. Nic. Holky ze strachu drží hubu, nezastal se mě nikdo. Jenom ten debil Vrbata zase zvedl velice varovně obočí a podíval se na mě, jako bych za všechny hříchy světa mohla já. Ani bych se nedivila, kdyby flaksy kradl on. Však kolikrát už odcházel pryč nikoliv přes prodejnu a kasy, ale zadem.

Renata, moje kolegyně a šéfka na směně, chlastá. Kdyby přišla sem tam do práce, třeba na odpolední, pod párou, tak by za dvě, tři hodinky mohla být relativně v pohodě, ale ona má ve skříňce stabilně flašku. Vodku, nebo rum a pije během směny. Pak není schopná ani obsluhovat a já makám za dvě. Šéf to ví. Všichni to vědí. Když jsem se ozvala, že takto to dál nejde, že ani tak nejde o mě, jako o ní. Že si jednak může ublížit, jsme tam samý ostrý nůž a bourací řeznické sekery, a taky by mohla způsobit nějaký průser ve vztahu k zákazníkům. Ti nejsou blbí a vidí, že je obsluhuje někdo, kdo je totálně namol. Přesto jsem špatná já. Vrbata říkal, že ten problém půjde řešit na centrálu, že ona je samoživitelka, že má doma dvě děcka, že kdyby ji vyhodili za chlast na pracovišti, tak co si ona pak počne,

že? A co si mám počít já? A ona? Proč, když má tak složitou situaci doma, tak si to zhoršuje pitím? Na to nikdo odpovídat nechce. Viníkem jsem já, protože odmítám dělat za ni, a ještě si stěžuju. Vůbec nevím, jak by řešili, kdybych třeba onemocněla. Kdo by na naší směně dělal? Já na neschopence, ona většinou opilá, stejně jako dnes.

„Víťo, ty jsi dneska na place sám?“ ptám se Vítka, který zrovna z paleťáku přemísťuje přepravky plné brambor. Vidím, jak se dře. Já mám nečekaně za pultem volno. V dohledu ani noha. Lidi začnou nakupovat až tak za hodinku.

„Vidíš tu někoho, mimo mě? No tak. Se z toho poseru dneska. Zrovna přivezli zboží. Mám většinu dostat do regálů a všichni jsou pryč. Jana u doktora a Věra má dovolenou.“

„Tak počkej, netahej to sám, já ti pomůžu,“ říkám a už se řítím zpoza masného pultu směrem k oddělení se zeleninou. Ale nepomohla jsem ani mu, ani sobě. Hned, jak jsem zprudka zvedla první zelenou přepravku, která má určitě přes dvacet kilo, ruplo mi v zádech. Hotovo, konečná. Zůstala jsem v předklonu a už jsem se nenarovnala. Obstřiky a čtrnáct dní v klidu, takový byl verdikt doktorů. Tím jsem spáchala zločin, že jsem si dovolila marodit. Fakt, pomáhat se moc nevyplácí. Doma, mezi hekáním a belháním se na záchod v předklonu, jsem si vyslechla několik velice peprných telefonátů z práce. Šéfka Renata zuřila. Když tam zůstala sama, přeci jen si uvědomila, že toho nemůže vypít tolik, co se mnou za zády. Ani si nemohla dovolit odcházet ze směny dřív, jako to dělá jindy běžně. Taky se se mnou, když jsem se znovu objevila za pultem, několik dní vůbec nebavila. Její odpovědi na mé dotazy byly jednoslovné.

„Co kočky? Ještě chodí na rampu?“ Ticho.

„Teď je volnějc, tak já se tam půjdu podívat, Jo?“ Ticho, ani pokrčení ramen. Nic. Vyšla jsem kolem chlaďáků ven. Lord i Berta, kterou jsem odhadla, na jeho ségru, oba ihned přiběhli a začali se mě lísat kolem nohou, ocásky zvednuté nahoře do skobičky. Berta v pohodě, ale pajdající Lord byl vychrtlý, určitě má hlad, říkala jsem si.

„Lordíku, Lorde, na, tu máš. Jak ses měl? Bylo ti smutno, že? No jo, no, počkej, Berto, pro tebe taky něco mám, no to víš, že ano.“ Z kapsy jsem vyndala ukrytých pár odřezků tlačenky a kousků masa, které by stejně skončilo v odpadu.

„Takže to neskončilo?!“ Za zády se ozval protivný Vrbatův hlas. „Já jsem vás varoval! Nemůžete říkat, že jsem vás nevaroval! Tu havěť dám zastřelit!“ otočil se na fleku a odkráčel do útrob obchodu.

Hned ten den jsem začala zařizovat, aby se Lord i Berta dostali někam jinam, kde by se měli dobře. Prý v Seničce, kde stojí kravíny, je spousta myší, a hlavně tam družstevnice kočky pravidelně krmí mlékem a donesenými zbytky od obědů. Tam snad Lordík s Bertou najdou nový domov. To mě alespoň řekla máti a ta taky sehnala přepravku na kočky, já druhou a ještě ten den večer, jsem své chráněnce nalákala na mls, abychom je odvezli.

Přijeli jsme zadní cestou. Máti kvůli tomu porušila dopravní značku. Je tam povolen vjezd jen pro zásobování a dopravní obsluhu. Ale co, říkala, vlastně jsme taková dopravní obsluha. Vynořili jsme se ze zatáčky, před námi se objevila nákladová rampa utopená ve večerním šeru, od které právě odjíždělo nějaké menší auto. Červená

dodávka. Na rampě jsem zahlédla Vrbatu, který zde v tuto dobu už dávno neměl co dělat. V ruce měl prázdnou lodnu na maso, tu, kterou používáme při bourání vepřového a hovězího. Spěšně odcházel do skladu. Nezahlédl nás. Tak přece je to on! Nejen debil, ale i zloděj a hajzl! Mohla bych snad hned něco udělat, ale já v tu chvíli chtěla řešit hlavně své miláčky, a to se povedlo. Nechala jsem je v Seničce, a doufám, že jsem je vypustila do lepšího. I tak jsem celou záchrannou akci probrečela.

Ráno mě v práci čekal dopis. Jak jinak, vytýkací. Nemůžu zodpovědně říct, že bych byla v pohodě. Vyskládala jsem maso do vitríny za sklo, opatřila produkty cenovkama. Měli jsme právě v akci vepřovou kotletu a krkovičku za skvělou cenu. „To budou lidi brát, jako diví," říkala jsem si. Zrovna jsem k pěknému kusu vepřového vložila poslední ceduli s cenou, když se přede mnou objevily dvě zákaznice.

„Co to stojí?" ukazuje ta se zrzavým drdolem na krkovičku, kterou jsem právě opatřila cenovkou. Ani nepozdraví. U takových zákazníků poznáte hned, že budou potíže.

„To snad vidíte," odpovídám, možná ne úplně s úsměvem.

„Co si to dovolujete!" vyjíždí na mě drdol.

„No, promiňte, ale snad umíte číst, nejste přeci malé dítě. Krkovička je v akci a stojí šedesát sedm korun kilo. Podívejte, je pěkná." Beru libovou hroudu do ruky a ukazuji ji zákaznici ze všech stran. Zrzavý drdol pohodil svou hlavou, nevím, proč najednou o maso ztrácí zájem, a nakvašeně odchází i s mlčenlivým

doprovodem. Už si jich nevšímám, protože obsluhuji dalšího zákazníka.

Neuplynulo ani moc času, když se objevil Vrbata.

„Slečno Dano."

„Ano, pane vedoucí," po tom vytýkacím dopise se snažím neprovokovat, pokud možno ničím. Usmívám se.

„Tentokrát jste to vážně přehnala. Zastával jsem se vás, ale tak hrubě nevhodné chování, jaké jste předvedla před chvílí, to jsem u ředitele už neobhájil."

„A co se mělo stát? Co jsem udělala?" Absolutně nevím, o čem mluví.

„Ne? Vy vážně nevíte? Tím hůř! Před půlhodinou jste obsluhovala slepou zákaznici. Ona se vás ptala, kolik stojí krkovička, a vy jste jí odbyla s tím, že si to má přečíst. To je vrchol cynismu, slečno."

„Ale to přece vůbec není pravda, to…"

„Ta slepá má na to svědka. A navíc, zákazník má vždycky pravdu."

„Pane vedoucí, já jsem vážně žádnou slepou paní neobsluhovala, že ano," otáčím se na svou šéfovou. Ta však jen krčí rameny a koulí těma svýma skelnýma očima. Vůbec se mě nezastala. Přitom vím, že byla v tu dobu na prodejně, protože jsme spolu končily to chystání zboží. „Ta slepá, jak vypadala?" ptám se s nadějí vysvětlit zřejmé nedorozumění.

„Menší, tmavé brýle, hůlka. Bílá, samozřejmě."

„Ale přísahám, že takovou zákaznici jsem neobsluhovala. Byla tu sama?"

„Ne. Ta slepá paní měla doprovod. Někdo z rodiny, taková vyšší zrzavá. Ta to také hned nahlásila, jak jste byla drzá a sprostá na její slepou maminku. Je mi líto, ale po tom extempore s kočkama je to už moc. Máte výpověď."

Nechápu, proč jsou někteří lidé tak zlí. Tu slepou chápu, ta je ráda, že se o ni dcera stará a nebude nic říkat proti ní. Dcera má bůhví jaký mindrák a vylévá si zlost kolem. Teď jsem ten kýbl špíny schytala já. Šéf krade a my tu jeho zlodějnu platíme. Prý naše manko, pchá! Teď už je to jedno. Mám padáka, tak jdu. Ať na něj platí ti, kteří zůstávají. Když si nechají kálet na hlavu, je to jejich problém. Stejně za ty prachy a v těch podmínkách, dělá jen blázen, co nechce být furt na pracáku. To se teď tak utěšuju, ale vážně, nevíte o nějaké normální, slušně placené práci, kde můžu zůstat slušným člověkem? Dejte vědět. Mám maturitu, slušnou praxi a lidi mám ráda. A jsem dobračka.

Vrbata: Do práce chodím s odporem. Jen se ráno vzbudím a už mám žaludeční třesavku. Už jste měli někdy prst ve svěráku? Tož tak se cítím. Kdybych věděl o nějakém lépe placeném fleku, šel bych hned. Jedině prachy mě tu drží. Ne, nemusíte nikdo závidět. Pětatřicet litrů hrubého. Ale copak si dnes může někdo vybírat? No, možná někdo jo, ale já rozhodně ne. Mám pod palcem maso, lahůdky, zeleninu. Patnáct lidí. Chodím na sedm ráno, končím kolem páté odpoledne, málokdy dřív, někdy později. Lolek, to je ředitel marketu, neustále vyhrožuje. Prý v jakém je presu, co vše musí splnit, aby nahoře byli spokojení, ale oni spokojení nejsou nikdy. Obrat stojí, doslova, za hovno, lidi nenakupují, zaměstnancům se nechce makat,

ale brali by nejraději miliony, dodavatelé šidí, kde to jen jde. Nedostatky na odděleních jej zajímají jen do té míry, že je mám řešit já, nebo ostatní vedoucí. Jeho koněm je vedoucí z oddělení potravin. Pití, mouka, cukr, pečivo. No kůň, spíše kobylka. Má třicet, pěkný kozy a prý bude ona v jeho křesle, až si vezmou jeho do Prahy. Tak šuška se, že v jeho křesle už sedává. Můžou si to dovolit. Jeho křeslo je bez problému unese oba, je fakt bytelné. Mě nemá rád, ale tyká mi:

„Já ti, Vrbato, na prostředky proti hlodavcům kašlu. Myslíš, že kradu? Sežeň si někde pár pastiček a je to. Víš, co? Zvedni tržby ve svých odděleních o tři mega měsíčně a já ti ty pastičky koupím. To maso pro mě máš? Dneska večer v sedum, jo. Dobře, tentokrát přijede tchán, červený Berlingo. Kdo o tom ví? Renata, jo. Ale ta je snad v pohodě, ne. No proto. Když, tak jí kup zase lahvinku, jó? Kdo dělá potíže? Ta mladá, jo ta, co krmí tu deratizační četu. Hele, to mě nezajímá, to je tvůj problém, rozumíš. Tak už běž, čekám návštěvu z Prahy. Vrbato! A nemysli si, že jsi nenahraditelnej."

Mám hypotéku, dvě svoje a jedno vyženěné děcko, ženu na pracáku. Taky má nervy v hajzlu. Už jsem se ptal jinde. Takových vedoucích a s titulem vpředu i vzadu mají všude mraky. Mě, s maturitou, zachraňuje snad jen praxe. Konkurzy nevyhrávám, to už mám taky za sebou. Mlaďochů s titulem chrlí školy mraky a všichni chtějí být hned vedoucími. A co umí? Hovno! Akorát ten cizí jazyk, no dobře a práce na počítači taky není všechno. No nic, zaženu třesavku pilulí, co mě napsala doktorka, prý nějaké antidepresivum, a musím jít řešit tu Danu. Holt rodina je základ státu a ona je sama.

Škoda jí, ale já se přece vyhodit nenechám. Živit tři puberťáky, manželku, barák, banku, milenku, to je život na zdechnutí!

HLADOVÁ

Tenhle začátek července Kalábovi milují. Je pátek odpoledne a jim začíná konečně dovolená. Loni nic. Předloni nic. Ovšem letos přípravy konečně klaply. Dům vypadá báječně. Zaslané dispozice byly více než slibné. Realita překonává internetovou prezentaci. Samotné vnitřní uspořádání domu je z říše snů. Přízemní rozložitá hacienda sedí jako kvočna na vejcích na nenápadné vyvýšenině, ze které je otevřený úchvatný výhled na vodní hladinu jednoho z četných ramen přehradní nádrže. Prostorný obývací pokoj s krbem, prosklenou terasou, která volně přechází do dřevěné dostatečně široké lávky končící až u zakotveného člunu na šedomodré hladině. Stylová kuchyně s veškerým komfortem, který moderní doba přináší. Několik vkusných, vzdušných ložnic a vrcholem je sauna s vnitřním bazénem. Pohádka.

To oni na výměnu takový luxus nabídnout nemohli. Ale pokud partneři očekávají dovolenou ve víru velkoměsta, s číhajícími lákadly kultury i společenského života všech myslitelných druhů doslova na každém rohu, budou taktéž spokojení. Ostatně, Kalábových čtyři plus jedna v solidním činžáku přímo v pupku metropole rozhodně neurazí. Všechno jim nachystali. Ložní prádlo, hygienické potřeby, ručníky, plnou lednici i mrazicí box. A také podrobný seznam, ovšem zdaleka ne vyčerpávající, všech možných aktivit, divadly počínaje a striptýzovými bary konče.

Dům Buriánkových je úžasný. Jen jim neřekli, v rozporu s původní dohodou, že lednička bude úplně prázdná. Tato skutečnost je, mírně řečeno, zaskočila. Z domova si s sebou nevezli žádné potraviny. Předpokládali, že naleznou krásný, ale též zásobený byt. Nestalo se.

„Mamí," ozývá se hlasitě Honzík, „já mám hlad."

„Já taky, přidává se Honzova sestra Ema, je tu něco do žaludku?"

„To snad není možný, oni ti Buriánkovi tady fakt nenechali ani suchý z nosa," brblá i otec Václav.

„Ale no tak! Jseš nechutnej," zlobí se Valerie. „Tak vybalíme a sjedeme do města. Jak je to daleko?" obrací se na Vaška.

„Tak půl hoďky, co já vím. Dvacet kiláků?"

„To víš, nebo se ptáš?"

„Když sebou hodíme, tak si myslím, že jsme do sedmi večer tam. No když se nebudete flákat a očumovat každej regál, tak jsme v devět večer zpátky. Ještě stihneme možná i ohníček a opečenýho vuřta vzadu za domem."

„Jó, jó, jó!" souhlasí unisono děti.

„Tak jedem. Všeho nechte, vybalíme potom. Fofr, fofr, padáme, padáme!" popohání rodinu otec.

Útroby hypermarketu je zanedlouho spolkly a hladoví Kalábovi vtrhli do jeho uliček. Pití, nějaké hygienické potřeby a hlavně potraviny. Pečivo, maso, uzeniny, ovoce a zelenina a na závěr něco z mléčných výrobků. Nákupní koš byl za čtyřicet minut vrchovatě plný. Brázdit mezi regály s oblečením a potřebami pro zahradu a dům

si zakázali. Tak a už jenom ke kase a zpět do nového prázdninového domova.

Václav začal skládat zboží na pojízdný pás, zatímco Valerie si prohledávala kapsy. Znervózněla.

„Vašku? Nemáš náhodou peněženku? Já jsem zapomněla ke své kartě PIN."

„Sakra! Ty si nepamatuješ PIN?"

„Nepamatuju, no. Měla jsem ho, pro sichr, uložený v poznámkách v mobilu."

„No tak v čem je problém? Tak koukni do mobilu a je to."

„Jenže můj mobil leží v kuchyni na lince. Tam je mu dobře, sakra…"

„Supr! Tak teď nevím, co budeme dělat, protože já jsem peněženku taky nechal tam! Nemám nic, než doklady od auta a občanku." Václav začal ihned nákup vracet do koše.

„Co děláš?"

„Co asi? Když nemáme čím a jak zaplatit, tak holt musíme něco vymyslet. Přece to tady nebudeme teď blokovat. Koukni na tu frontu." A taky že ano. Klasický obrázek pátečního dne. Víkend začíná, a tak jsou u všech kas dlouhé fronty. Zástupy s koši plnými víkendových zásob.

Kalábovi zažili trapnou chvilku, než svůj nákup zase chvatně nacpali do koše a pak vycouvali zpět mezi regály.

„Víš co?" řekl Václav, „já naložím Honzu a pojedu zpátky. Vezmu tvůj mobil a pro jistotu i mou peněženku s kreditkou a vrátíme se. Vy to tady ještě projeďte a povzpomínejte, co by bylo ještě potřeba, na

co jsme třeba zapomněli a my se, počítám tak do hodiny, vrátíme. Že jo, Honzíku?“

„Jo,“ řekl Honzík, „protože jinak umřu hladem.“

„Tak jeďte, asi nám nic jiného nezbývá,“ smířila se s řešením Valerie, zavelela Emě a obě hned zmizely za davy zákazníků.

Václav se synem spěchal. Od okamžiku rozloučení u kasy neuběhlo ještě ani pět minut a oni už se hnali po výpadovce z města.

„Víš co, Honzo? Vedle sebe máš na sedadle mapu, můžeš mi ji podat? Jo? No, tak mně ji podej.“ Honzík, připoutaný ještě v dětské sedačce, splnil tátovo přání a mapu mu podal. Václav přibrzdil, sjel na krajnici, zastavil a nalistoval v autoatlasu příslušný mapový list.

„Jasně,“ mumlal si pro sebe, „jsme zde, tudy jsme přijeli, a když to vezmeme tady tou lesní cestou, tak si trasu zkrátíme o polovinu. Skoro o polovinu. Tak jo, jedeme,“ zavřel autoatlas a zařadil se znovu do pravého jízdního pruhu. Asi po pěti kilometrech vyhodil blinkr do leva a ze silnice první třídy odbočil na řídce asfaltovanou cestu, která směřovala do nedalekého pásu lesa. „Honzo, projedeme tím lesem, co je před námi, a víš, kde vyjedeme?“ Samozřejmě od pětiletého syna nemohl očekávat uspokojivou odpověď, a tak si odpověděl sám. „Kilometr před cílem. Ideální zkratka.“

Už ujeli lesem bez žádných problémů asi tři kilometry, když naprosto nečekaně vletěli do erozí vymletého výmolu, který byl dobře maskován nastupujícím příšeřím. Auto sebou prudce škublo, volant se zasekl, motor hekl a rozhostilo se ticho. Jen rozsvícené reflektory, stočené nyní stejně jako celý vůz doleva, osvětlovaly lesní houštinu.

„Krucinál!“ vykřikl zlostně Václav. „To je v pytli, to je úplně v pytli!“ Václav vystoupil z auta, poklek a pohledem si ověřil, že žádný zázrak se nekoná. Pravé přední kolo bylo doslova vykloubené ze svého usazení v přední nápravě. „Do hajzlu!“ kopl do něj a jal se odepínat syna ze sedačky.

„Co se stalo, tati? Auto se nám pokazilo?“

„Jo, Honzíku, auto se nám pokazilo a musíme ho dát spravit, ale jak to tady v lese…do řiti, tma na krku…jak to uděláme to teda nevím.“

„Víš, že nemáme mluvit sprostě? Sám jsi to říkal. A mluvíš.“

„No jo, promiň, Honzo, mámě to ale říkat nebudeme, že ne?“

„Tak si zavoláme pomoc, tati,“ logicky zauvažoval pětiletý syn.

„To by šlo, ale tady v tom blbým lese není signál, víš?“

Valerie plující pomalu se vyprazdňujícím marketem si uvědomila, že mimo PIN k platební kartě, si navíc nepamatuje, jak se jmenuje vesnička, na jejímž okraji stojí dům, ve kterém mají strávit celý červenec. Do koše přihodily už jen pár drobností a s přibývajícím časem začaly v myslích Emy i Valerie bobtnat obavy. Už dávno byla dohodnutá hodina pryč, obě měly žízeň a hlad a pohled na dobroty, čekající ve vozíku až se do nich s chutí pustí, byl přímo týravý.

„Já nevím. Myslíš, že už budou za chvilku zpátky? Měli by. Já už nemůžu. To je ale blbá dovolená,“ brblá Ema. Sune se pomalu vedle mámy a plného košíku a Valerie ví, že dcera nemá daleko k hysterii.

„Vydrž! Já myslím, že tu budou každou chvíli. Však už je,“ Valerie mrkla na své malé náramkové hodinky, „no za čtvrt hodiny zavírají.“ Páteční večer skutečně pokročil. Blížila se desátá. Amplión právě

vyzval zákazníky, aby ukončili svůj nákup a odebrali se k pokladnám. Z jejich dlouhé řady už v tuto chvíli fungovaly jen dvě. U jedné z nich se stále odsouvala naše dvojice na poslední místo ve frontě, jak přijížděli poslední skupinky se svými víkendovými nákupy.

„Ježíš, Valerie, ahoj. Kde se tady bereš?“ Valerie se otočila za rozjařeným hlasem.

„Jarko!“ Svou spolužačku ze střední poznala okamžitě. Na největší ranařku a organizátorku všeho dobrého i všech možných úleťáren zapomenout nešlo. Naposledy se viděli předloni na třídním srazu. Ihned si uvědomila, že Jarka se nedlouho po škole vdala a odstěhovala za svým mužem sem, do města, ve kterém stojí ve frontě s plným košem a bez koruny v kapse. „Jaruš, ani nevíš, jak ráda tě vidím!“ Valerie věděla, že pro tuto chvíli jsou nejspíš zachráněny.

Václav s Honzou, ruku v ruce, šlapali setmělou lesní cestou. Honzíkovi bylo do breku. Táta jej uklidňoval a začal mu vyprávět jakousi historku z doby, kdy byl na vojně a jak na tom byl tenkrát se svými kamarády podobně, a přece si poradili.

„Tati, tam je světlo,“ do Václavova vyprávění vyhrkl Jan.

„Kde? Kde ho vidíš?“

„Tam. Vidíš?“ Honzík měl pravdu. Vpravo od úzké cesty problikávalo světlo. Mezi stromy se linul jas z okna nějaké budovy, nejspíš chaty, roubenky nebo možná hájovny. Při jízdě, kdy se věnoval silničce, si žádného stavení nevšiml. Je jasné, že když se uvnitř svítí, někdo tam určitě je. Sláva! Pomoc je nablízku, pomyslel si a pochválil Honzu za jeho všímavost. Také si v houstnoucím šeru všimli

nenápadné travnaté cesty vedoucí nepochybně přímo ke stavení. Vydali se tam.

Už byli docela blízko, obrysy chaty byly již zcela zřetelné. Zaslechli nějaké hlasy.

„Pohni, debile! Říkal jsem jasně, že máš brát jen, co má cenu. Myslíš, že ty vyřezávaný cajky někde prodáme? Neprodáme, vole! Zahoď to a běž do kuchyně pro mikrovlnku a tu hifi věž. Padej!“

„A co deš, Mirku, dělat ty?“

„To není možný, ty seš fakt debil. Jdu najít druhou skříň s těma fajnovejma flintama. Přece kvůli nim tu jsme hlavně, vole. Říkali nám přece, né, dyť jsi byl u toho, vole, že jich tady má nejmíň deset. Každou tak za třicet litrů. To máš tři sta táců, půlka pro nás. A máme jich v autě kolik? Pět. Jenom pět. Tak běž, než nás někdo vyhmátne,“ domluvil ten neznámý vysoký vousáč se sekyrkou v ruce, evidentně šéf, a rozhlédl se do tmy.

Václav s Honzíkem se bezděčně přikrčili.

„Tati, to jsou zloději, že?“ šeptal Honza.

„Psssst! Jo, jsou. Počkej tady na mě. Ani se nehni, hned jsem zpátky. Jo?“ Táta opustil syna a sehnutý se rozběhl k dodávce, která měla otevřená zadní křídla dveří a otevřené dveře na straně řidiče. Nahlédl dovnitř a už byl zpět u Honzíka.

„Honzo, slyšíš mě? Poslouchej dobře. Jsou to zloději a my jim jejich auto sebereme a pojedeme na policii. Musíš ale přelézt přes sedadlo řidiče ano?“

Volkswagen Transporter z roku raz dva se pomalu rozjel mírným svahem úzkou lesní cestou skrz mýtinu a vzdaloval se tiše od chaty.

Teprve až mezi stromy, před první zatáčkou Václav otočil klíčkem v zapalování. Motor staré kraksny naskočil jako nový. Za chvíli už uháněli s rozsvícenými světlomety pryč z lesa.

Emě se v kapse rozvrněl mobil.

„Mami, na, to je táta."

„No kde seš, že nevoláš," spustila Valerie, aniž ho pustila ke slovu. „Cože? V lese? Kde v lese? Takže vy jste v tom baráku ještě vůbec nebyli, no to je fakt paráda. A co mám jako teď dělat? Nákup za mě zatáhla Jarka. To je jedno, kdo je Jarka, to ti řeknu pak, ale ona teď stojí tady s náma a čeká. Dlužím jí skoro tři tisíce. No… Odtahovku? Jo, jo, já se jí zeptám. Počkej, počkej, já si raději souřadnice GPS odbočky na lesní zkratku napíšu. Jo, dám jim je, jo, ano. A čím vlastně teď jedete? Tak dobře, až ústně. Tak já ti za chvilku zavolám, no tak spěchejte, ahoj."

Václav během jízdy vytočil sto padesát osmičku a snažil se srozumitelně vysvětlit, čeho byl se synem právě svědkem.

„Jo a sebral jsem jim auto. Je už z poloviny plné kradených věcí z té chaty. Já vím, no, ale já fakt nechtěl riskovat. Nevypadali, že by se s námi bavili v rukavičkách. To víte, že ho vrátím, já jen že jsem se dostal do takové prekérní situace a taky ji musím řešit…Ano. Ano. Dobře. Naschle." Vašek típnul telefon a obrátil se k synovi.

„Hele, Honzíku, tak my teď fofrem dojedeme na naši chatu, vezmeme peníze a frčíme nazpátek za maminkou. Počkáme tam na policajty, a hlavně se najíme, jo?" Otočil se k synkovi, ale ten už vyčerpáním spal.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Kterak si dopřát malou radost**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.